

V E N D I M
Nr. 117, datë 6.6.2002

“NË EMËR TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË”

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:

Fehmi Abdiu	Kryetar i Gjykatës Kushtetuese
Zija Vuci	Anëtar i “““
Gjergj Sauli,	Anëtar i “““
Alfred Karamuço	Anëtar i “““
Kujtim Puto	Anëtar i “““
Petrit Plloçi	Anëtar i “““
Sokol Sadushi	Anëtar i “““
Kristofor Peçi	Anëtar i “““

me sekretare Arbenka Lalica, në datën 3.6.2002, mori në shqyrtim në seancë gjyqësore me dyer të hapura çështjen nr.119 Akti që i përket:

KËRKUES:ARBEN BROJA, përfaqësuar nga avokat Mirash Martini, me deklaram.

SUBJEKT I INTERESUAR:

1. KRISTO GOÇI, përfaqësuar nga avokate Hanëme Bakia, me deklaram.
2. KOMISIONI QENDROR I ZGJEDHJEVE, përfaqësuar nga juristja Dëshira Mataj, me autorizim.

OBJEKTI:Shfuqizimi si antikushtetues i vendimit nr.44, datë 23.5.2002 të Komisionit Qendror të Zgjedhjeve.

BAZA LIGJORE:Nenet 81 dhe 141 të Kodit Zgjedhor.

Për shfuqizimin e këtij vendimi kërkuesi parashtron:

- Vendimi i Komisionit Qendror të Zgjedhjeve, që shpall deputet zotin Kristo Goçi, është në kundërshtim me nenin 81/2 të Kodit Zgjedhor, që përcakton se në rast dorëheqje të një kandidati, vazhdohet me kandidatin pasues në renditje.
- Heqja dorë nga kandidimi i zotit Kristo Goçi provohet me deklaratën e nënshkruar prej tij.

GJYKATA KUSHTETUESE,

pasi dëgjoi relatorin e çështjes Kristofor Peçi, përfaqësuesit e kërkuesit, të subjekteve të interesuara dhe shqyrtoi çështjen në tërësi,

V Ë R E N:

Kuvendi i Shqipërisë, me shkresën nr.1263, datë 15.5.2002, në mbështetje të nenit 11 pikat 1 dhe 2 të Kodit Zgjedhor, ka kërkuar nga Komisioni Qendror i Zgjedhjeve të kryhejë të gjitha procedurat për plotësimin e vendit vakant të një deputeti nga lista shumemërore e PBDNj-së.

Komisioni Qendror i Zgjedhjeve, me vendimin nr.44, datë 23.05.2002, ka vendosur që vendi vakant të plotësohet nga kandidati Kristo Goçi, i cili renditej i katërti në listën shumemërore të PBDNj-së.

Kërkuesi Arben Broja pretendon se është ai kandidati pasues në listë meqënëse kanë hequr dorë nga kandidimi 23 kandidatë dhe është përpiluar me renditje sipas numurit më të madh të votave të marra në votimin e drejtpërdrejtë një listë e dytë, në të cilën ai figuron i treti.

Gjykata Kushtetuese çmon se ky pretendim i kërkuesit nuk ka asnjë bazë. Sipas neneve 76 e 81/1 të Kodit Zgjedhor, lista shumemërore paraqitet në Komisionin Qendror të Zgjedhjeve jo më vonë se 22 ditë para datës së zgjedhjeve dhe vendimi për pranimin ose mospranimin merret jo më vonë se

19 ditë para datës së zgjedhjeve. Komisioni Qendror i Zgjedhjeve, në datën 4.6.2001 ka pranuar listën shumëmemërore të dorëzuar nga PBDNJ-ja, në të cilën kandidati Kristo Goxhi renditet i katërti, ndërsa kërkuesi Arben Broja ka numurin rendor 25. Në datën 1.8.2001, PBDNJ-ja paraqet një listë të dytë, në të cilën kërkuesi renditet i treti. Së bashku me këtë listë, në Komisionin Qendror të Zgjedhjeve dorëzohen edhe 23 deklaratat të kandidatëve që kanë hequr dorë nga kandidimi. Mbi këtë bazë, Komisioni Qendror i Zgjedhjeve, me vendimin nr.233, datë 21.8.2001, ka shpallur listën e deputetëve të PBDNJ-së, të cilët përfitojnë nga ndarja e mandateve plotësuese, duke caktuar në vendin e tretë kandidatin Arben Broja. Ky vendim i Komisionit Qendror të Zgjedhjeve është shfuqizuar nga Gjykata Kushtetuese me vendimin e saj nr.114, datë 27.8.2001. Sipas këtij vendimi, paligjshmëria e vendimit të Komisionit Qendror të Zgjedhjeve konsiston në disa drejtime:

Së pari, tërheqja nga kandidimi nuk i jep të drejtë askujt të bëjë ndryshime në listat shumëmemërore të vërtetuara.

Së dyti, me miratimin e këtyre listave kandidatët e regjistruar në to fitojnë cilësinë e subjektit zgjedhor. Pra, janë vetë ata që disponojnë mbi të drejtën për t'u zgjedhur dhe jo partitë politike. Dorëheqja e tyre nga e drejta e kandidimit është një akt personal, prandaj është vetë kandidati që duhet t'i drejtohet me kërkesë Komisionit Qendror të Zgjedhjeve dhe jo partitë politike.

Së treti, kriteri për ndarjen e mandateve shtesë që kandidatët të shpallen fitues sipas numurit të votave të fituara në votimin e drejtpërdrejtë, është i paligjshëm, sepse jo vetëm që nuk rezulton të jetë pasqyruar në ndonjë akt shkresor, por nuk i është kërkuar Komisionit Qendror të Zgjedhjeve brenda afateve të parashikuara nga Kodi Zgjedhor.

Është parim i mirënjohur se rregullat e administrimit të zgjedhjeve nuk mund të ndryshohen gjatë procesit zgjedhor. Ky parim është zbatuar nga Gjykata Kushtetuese edhe në vendimin nr.115, datë 28.8.2001, ku trajtohet çështja e paraqitjes së listave dhe renditjes së kandidatëve në to. Duke iu referuar neneve 81 e vijues të Kodit Zgjedhor, në vendim arsyetohet se: "Sipas këtyre dispozitave, renditja e kandidatëve në listë caktohet nga subjekti zgjedhor që e paraqet atë dhe se emrat e listës shumëmemërore nuk mund të ndryshohen". Gjithashtu, në këtë vendim arsyetohet se marrëveshja e partive ka efekt për hartimin e listës shumëmemërore para se të vërtetohet nga Komisioni Qendror i Zgjedhjeve. Pas kësaj, asnjë marrëveshje e partive nuk mund të ketë efekt mbi listën.

Këto arsyetime ligjore të bëra nga Gjykata Kushtetuese në vendimet e saj, me të drejtë, janë marrë në konsideratë dhe janë zbatuar nga Komisioni Qendror i Zgjedhjeve në vendimin e tij nr.44, datë 23.5.2002 që përbën edhe objektin e këtij gjykimi. Në këtë vendim përmendet se në mbështetje të urdhërimeve të Gjykatës Kushtetuese të bëra me vendimin e saj nr.114, datë 27.08.2001, Komisioni Qendror i Zgjedhjeve duhet të respektojë renditjen e listës shumëmemërore të depozituar nga partitë ose koalicioni i partive. Në këto rrethana, duke zbatuar kriteret ligjore për renditjen e kandidatëve në listën shumëmemërore, Komisioni Qendror i Zgjedhjeve ka vendosur që vendi vakant i deputetit të plotësohet nga kandidati Kristo Goçi, që renditej i katërti në listë dhe jo nga kërkuesi Arben Broja, i cili mban numurin rendor 25.

Këtë vendim të Komisionit Qendror të Zgjedhjeve Gjykata Kushtetuese e gjen të bazuar në dispozitat e Kodit Zgjedhor dhe në praktikën e saj. Duke konfirmuar qëndrimin e mbajtur në vendimet e saj të mëparshme, kjo Gjykatë thekson se, përveç argumenteve të mësipërme, për çështjen në shqyrtim u vërtetua se personi i interesuar Kristo Goçi në datat 3.7.2001 dhe 3.8.2001, ka deklaruar para noterit se nuk ka hequr dorë nga kandidimi. Ky deklaram i tij, i bërë para marrjes së vendimit nga Komisioni Qendror i Zgjedhjeve për plotësimin e vendit vakant nga kandidati i radhës në listë, e bën të pavlefshme çdo dorëheqje të mëparshme edhe sikur të ketë të tillë.

Përsa i përket pretendimit të kërkuesit për dorëheqje të kandidatëve që janë më përpara në listë, Gjykata Kushtetuese, çmon se nga dokumentacioni i administruar nuk vërtetohet një dorëheqje e tillë në kuptim të nenit 81/2 të Kodit Zgjedhor, por në fakt është një veprim për ndryshimin e renditjes së kandidatëve në listë, duke u dhënë përparësi kandidatëve që kanë marrë më shumë vota në zgjedhjet e drejtpërdrejta. Megjithatë nga përmbajtja e deklaratave (të cilat janë në një format tip)

del se tërhiqet kërkesa për të kandiduar për deputet në listën shumëmemërore të PBDNJ-së, në fakt nuk ka ndodhur kështu, por është hartuar një listë tjetër në të cilën marrin pjesë edhe 23 kandidatët që kanë deklaruar dorëheqjen. Kjo listë i është dërguar Komisionit Qendror të Zgjedhjeve me shkresën nr.508, datë 1.8.2001 dhe është mbajtur parasysht e vlerësuar nga ky i fundit në vendimin e tij nr.233, datë 21.8.2001, duke shpallur deputet të listës kërkuesin Arben Broja.

Prandaj, edhe në këtë aspekt, deklarata e paraqitur nga kërkuesi në emër të Kristo Goçit për të vërtetuar heqjen dorë të këtij të fundit nga kandidimi, nuk ka asnjë vlerë, sepse ajo nuk përbën dorëheqje në kuptim të nenit 81/2 të Kodit Zgjedhor dhe nuk i jep mundësinë kandidatit pasues në listë për të fituar mandatin e deputetit.

Duke marrë në konsideratë argumentet si më sipër, Gjykata Kushtetuese, arrin në përfundimin se vendimi nr.44, datë 23.05.2002 i Komisionit Qendror të Zgjedhjeve është i drejtë dhe i bazuar, prandaj kërkesa për shfuqizimin e tij duhet rrëzuar.

PËR KETO ARSYE,

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, në bazë të nenit 131 të Kushtetutës, neneve 26 dhe 72 të ligjit nr.8577, datë 10.2.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, neneve 113 e 141 të Kodit Zgjedhor, me shumicë votash,

V E N D O S I:

- Rrëzimin e kërkesës.
- Ky vendim është përfundimtar, i formës së prerë dhe hyn në fuqi menjëherë.